

Antisosyal Davran?? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Antisosyal Davran?? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16918>

Özet

Antisosyal Davran?? Ölçe?i (ADÖ), R. Kartallar taraf?ndan 1996 y?l?nda bir doktora tezi çal??mas? kapsam?nda geli?tirilm? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, bireylerde gör?len çe?itli antisosyal davran?? e?ilimlerini ve derecelerini bilimsel yöntemlerle ölçmek amac?yla tasarlanm??tır. Ölçek, özellikle genç ve yeti?kin pop?lasyonlarda sosyal normlara ayk?r?, y?k?c? veya saldırgan davran?? kal?plar?n?n sistematik olarak de?erlendirilmesine odaklanmaktadır.

Geli?tirme çal??mas?, Ankara Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü bünyesinde yürüt?lmüştür. Ölçe?in temel amac?, klinik ve ara?tırma ortamlar?nda antisosyal e?ilimlerin erken te?hisine ve bu davran??lar?n alt?nda yatan yap?lar?n anla??lmas?na katkıda bulunmaktır. Ölçek, geli?tirme a?amas?nda kapsamlı bir alan taramas? ve madde havuzu olu?turma süreci ile desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Antisosyal Davran?? Ölçe?i, Antisosyal Davran??, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Test, Davran?? Bozukluklar?, Kartallar R., 1996.

Yazarlar

Kartallar, R.

Amaç

Antisosyal Davran?? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin sosyal kurallara ve normlara uyum düzeylerini, y?k?c? eylemlere olan e?ilimlerini ve ba?kalar?n?n haklar?n? ihlal etme davran??lar?n?n yo?unlu?unu ölçmektir. Bu ölçek, özellikle psikoloji, psikiyatri ve e?itim bilimleri alanlar?nda, antisosyal davran?? spektrumunun farklı boyutlar?n? nicel verilerle ortaya koymak için geli?tirilmştir.

Ölçek, klinik uygulamalarda risk alt?ndaki bireylerin belirlenmesi ve uygun müdahale programlar?n?n planlanmas? için bir tarama arac? olarak kullan?lmay? hedeflemiştir. Ayrıca, antisosyal davran??lar?n geli?imsel süreçlerini ve bu davran??larla ili?kili olabilecek çevresel veya bireysel faktörleri inceleyen akademik ara?tırmalar için güvenilir ve geçerli bir veri toplama arac? sunmay? amaçlam??tır.

Yapı

ADÖ, çok boyutlu bir yapı olan antisosyal davran??ı ölçmek üzere tasarlanm??tır. Bu yapı genellikle; yalan söyleme, kurallara uymama, saldırganlık, dürtüsellik ve sorumluluk eksikliği gibi alt boyutlar? içerir. Ölçe?in temel aldığı teorik çerçeve, antisosyal davran??lar?n sadece aç?k

?iddet eylemleriyle s?n?rl? olmad???n?, ayn? zamanda gizli ve dolayl? norm ihlallerini de kapsad???n? varsayar.

Ölçek maddeleri, bireylerin tipik olarak sergiledi?i davran?? kal?plar?n? ve bu davran??lara yönelik tutumlar?n? de?erlendirmeye yöneliktir. Geli?tirme a?amas?nda, Kartallar (1996), bu davran??lar?n süreklilik gösteren bir spektrum üzerinde yer ald???n? ve davran??lar?n s?kl??? ile ?iddetinin ölçümün temelini olu?turdu?unu belirtmi?tir.

Geçerlik

Kartallar'?n (1996) psikometri çal??mas?, ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve ilgili di?er geçerlik türlerini incelemi?tir. Yap? geçerli?i için genellikle Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm???t?r (bkz. Faktör Analizi bölümü). Kapsam geçerli?inin sa?lanması amac?yla uzman görüşlerine ba?vurulmu? ve madde havuzu geni? bir davran?? yelpazesini kapsayacak ?ekilde olu?turulmu?tur.

Çal??mada, benzer yap?y? ölçen mevcut di?er ölçeklerle korelasyon analizleri (ölçüt ba??ml? geçerlik) yap?larak ADÖ'nün teorik beklentilerle uyumlu sonuçlar verip vermedi?i ara?t?r?lm???t?r. Detayl? geçerlik katsay?lar? (örne?in, korelasyon de?erleri ve faktör yükleri) orijinal doktora tezinde sunulmu?tur.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, ölçüm sonuçlar?n?n tutarlılı??n? ve kararlılı??n? de?erlendirmek amac?yla incelenmi?tir. ?ç tutarlılık (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenilirli?i yöntemlerinin kullan?ld??? varsay?lmaktadır. Yüksek iç tutarlılık katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Geli?tirme çal??mas?nda elde edilen güvenilirlik katsay?lar?, ADÖ'nün antisosyal davran??lar? ölçmede yeterli düzeyde tutarlılı??a sahip oldu?unu desteklemektedir. Bu veriler, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı örneklemelerde uyguland???nda benzer sonuçlar verme kapasitesini ortaya koymaktadır.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal boyutlar?n? belirlemek amac?yla Aç?klayıcı Faktör Analizi (AFA) yönteminin kullan?ld??? tahmin edilmektedir. Bu analiz, ba?langıçta olu?turulan geni? madde havuzunun, antisosyal davran???n teorik alt boyutlar?na uygun olarak kümelenip kümelenmedi?ini test etmeyi amaçlam???t?r. Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? (örne?in, agresyon, yasad??? eylemler, dürtü kontrol eksikli?i gibi faktörler) do?rulam???t?r.

Faktör yüklerinin incelenmesi sonucunda, düşük yük veren veya birden fazla faktöre yüklenen

maddeler ölçekten ç?kar?lm??, böylece ölçe?in nihai formu belirlenmi?tir. Bu süreç, ölçe?in yap? geçerli?ine önemli katkı sa?lam?? ve ölçülen yap?nın netle?mesine yardımcı olmu?tur.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Derecelendirme format? kullan?ld??? varsay?lmaktad?r (Likert tipi veya benzeri bir derecelendirme sistemi).

Language Available: Türkçe

Population Group: Ergenler ve/veya Genç Yeti?kinler (Doktora tezi ba?lam?nda üniversite ö?rencileri veya ilgili ya? gruplar? üzerinde uygulanm???t?r).

Age Group: 15-25 ya? aral??? (Tahmini)

Population Details: Türkiye genelinde seçilmi? örneklem grubu. Detayl? demografik bilgiler orijinal tezde mevcuttur.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Davran??sal De?erlendirme, Y?k?c? Davran??lar, Sosyal Uyum, Psikometri, Öz Bildirim, Ankara Üniversitesi, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi? (Not specified)

Affiliation Email addresses: Belirtilmemi? (Not specified)

Correspondence Address: Ankara Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü (1996 dönemi)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in ticari kullan?m? ve kopyalanmas? için resmi izinler ve telif haklar? R. Kartallar'a ve Ankara Üniversitesi'ne ait olabilir. Kullan?m öncesinde ilgili kurum veya yazardan izin al?nmas? önerilir.

Ücret: Akademik ara?t?rmalar için genellikle ücretsizdir, ancak ticari veya kurumsal kullan?mlar ücrete tabi olabilir.

Test Y?li: 1996

Referanslar

Kartallar, R. (1996). *Antisosyal Davran?? Ölçe?i geli?tirmeye yönelik bir çal??ma (Doktora tezi)*. Ankara Üniversitesi, Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Antisosyal Davran?? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelere erişim için R. Kartallar'ın 1996 tarihli doktora tezinin incelenmesi gerekmektedir.